

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-69

20.1.2025

Fremtind Forsikring AS

Ulykke

Fotball – kneskade – uriktige opplysninger –condictio indebiti - fal. § 18-1 fjerde og femte ledd.

Forsikrede pådro seg en kneskade under en fotballkamp i april 2023. Forsikrede søkte om erstatning for skaden i juli 2023, og beskrev i skademeldingen at hun hadde fått en vridning i kneet som følge av et sammenstøt. Foretaket utbetalte erstatning for skaden i november 2023. Foretaket mottok senere journal fra fastlege hvor det ikke var beskrevet noe sammenstøt under skadehendelsen i tidsnær dokumentasjon. Det kom videre frem at det heller ikke ble beskrevet noe sammenstøt i skademeldingen forsikrede sendte til et annet foretak via lisensforsikringen. På bakgrunn av dette mente foretaket at forsikrede hadde gitt uriktige opplysninger i skademeldingen. Foretaket sa derfor opp alle forsikredes dekninger, avsto erstatningskravet, og krevde det utbetalte beløpet tilbakebetalt. Nemndas flertall kunne i lys av den strenge bevisbyrden etter fal. § 18-1 fjerde ledd ikke se at foretaket hadde sannsynliggjort at forsikrede med nødvendig skyld ga uriktige opplysninger i oppgjøret. Foretaket kunne ikke kreve tilbakebetaling av utbetalt erstatning, eller si opp forsikredes dekninger. Forsikrede ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var utsatt for en hendelse, da hun spilte fotball i 2023. Hun hadde også vært utsatt for en hendelse i 2021.

Tidligere skadehendelse i 2021

I skademelding 15.1.22 ble det om hendelse 28.10.21 opplyst:

Skaden skjedde under en fotballkamp. Jeg ble taklet fra siden av en motstander så jeg falt og skadet kneet. Var først hos naprapat som har avtale med fotballaget (navn lag). Ble ikke bedre. Gikk til ny fysioterapeut anbefalt av legen. Fortsatt smerter. Tok MR av kneet 1.12.2021. De viser skade i menisk, korsbånd og brusk. Var hos fysioterapeut ved sykehus (...) i januar og så ortoped på (...) 6.januar. De mener kneet må opereres. Trener nå hos fysioterapeut. Mulig jeg vil benytte meg av fritt sykehusvalg og har også avtale med ortoped på (sykehus) 1. februar. Det er viktig for meg å fortsatt kunne være aktiv og jeg jobber som (...), så jeg har behov for et friskt kne. Jeg håper dere kan veilede meg videre i saken og hvordan jeg forholder meg.

...

Skade/ruptur i menisk og korsbånd og skade på brusk. MR beskrivelse kan sendes til dere.

Foretaket utbetalte 11.7.22 kr 100 000 pluss renter for skaden vurdert til 5 % vmi.

Aktuelle skadehendelse 28.4.23

Fra dialog 4.5.23 med fastlege via Helsenorge.no:

Spørsmål: Beskriv hvilke symptomer eller plager du har Hei, jeg har klart å skade hø knee. Jeg skulle redde ballen og bøye meg og så klare jeg å vri kneet sikkerlig tror jeg slik at jeg hørte det knakk/knaka i kneet og det oppsto intense smerter i kneet. Det ble litt bedre når jeg fikk hjelp til å reise meg. Som den klikka tilbake.

Det bør kanskje tas et bilde/ MR eller røngtgen? Hva anbefaler du? Har du gjort noen målinger selv? Nei
Hvordan påvirker helseutfordringene hverdagen din? Vanskelig å belaste kneet helt. Nedover trapper er verst. Har du forsøkt å behandle dette? Nei

Svar: Hei (forsikrede) Jeg forstår at du har smerter i høyre kne etter en skade. Er det rødt eller varmt? Høvent? Kan du belaste kneet.? Kan du bøye og strekke det? Tenker du at det kan ha vært en meniskskade? Tenker at det er best med et MR men det vil sanns ta litt tid. Fint om du gir meg noen flere opplysninger.
Vennlig hilsen (fastlege)

Fysioterapeut noterte senere samme dag (4.5.23):

Pasienten er ved undersøkelsen 040523 mest plaget av knesmerter hø. Akutt smertestart/ klik ifm fotballkamp hvor hun som målvakt måtte forandre retning i fart, med kne i flex /valgus. Ikke mulig å belaste, rask hevelse og haematomer medialt og lateralt, påfølgende nattsmerter. Siden intermitterende smerter uten perioder av symptomfrihet, intensitet belastning-posisjonsavhengig. Ikke skiftende eller ekspanderende smerter.

Fra ny kommunikasjon med fastlegen på Helsenorge.no senere samme dag (4.5.23):

Emne: Akutt skade av hø knee i fotballkamp

...

Spørsmål: Heisann. Nå har jeg vært på (idrettshelsesenter) og fått en vurdering av knee. (Fysioterapeut) mener at det er både menisk og korsbånd som har røket. Men han sa at de bestiller mr privat. Men han sa jeg burde ta sykemelding da kneet er Høvet og det er utfordrende og jobbe, når jeg har den jobben jeg har. Har du mulighet til å ordne med en sykemelding? Jeg har ikke vakt før tirsdagen som kommer nå. Hilsen (forsikrede)

Svar: Hei Jeg regner med at du får MR gjennom klubben. Da avventer jeg en henv videre. Forstår at det er plagsomt med høvent kne. Jeg kan skrive sykemelding men da skriver jeg den fra tirsdag? Vennlig hilsen (fastlege)

Ortopedisk kirurg ved (idrettsmedisinsk senter) noterte 30.5.23 om skaden:

Henvist til vurdering av HØ kne. Vridnings traume og hørte et pop i kneet. Skaden er ca 1 mdr gammel.

I skademelding 4.7.23 opplyste forsikrede om hendelsen 28.4.23:

Jeg spiller fotball i (navn) fotballklubb. Under fotballkampen 28. april var den situasjon ved mål hvor jeg skulle redde ballen. I det jeg skal redde ballen kommer en motspiller mot meg fra siden i stor fart og takler meg slik at jeg faller og vrir kneet. Jeg hører ekkel lyd fra kneet (høyre kne) og får voldsomme smerter. Jeg ble bært av banen av trener.

Jeg meldte umiddelbart ifra til fotballforsikringen (fotballisens grunnforsikring)

Jeg ble dagen etter kontaktet av (idrettshelsesenter). Jeg kom så til fysioterapeut, MR og ortoped. Ble operert 28.06.2023 av (ortopedisk kirurg) i (institusjon/sted).

Beskrivelse av skaden

Høyre kne ble skadet. Menisk skadd og fremre korsbånd var røket av.

...

Har du andre forsikringer som dekker ulykken/skaden?

Ja

Selskap

Grunnlisens fotball ...

Foretaket ba om fullmakter som det oppgir at ble mottatt i slutten av august 2023, hvoretter det ba om journaler fra fastlege og idrettshelsehus 4.9.23, med info til forsikrede.

Foretaket opplyser at det mottok journal fra idrettshelsesenteret 12.10.23.

Foretaket utbetalte deretter 17.11.23 erstatning for 6 % vmi for skaden med kr 120 000 pluss renter. Fra brevet:

Vi har nå behandlet saken din ferdig. Ruptur fremre korsbånd gir en varig medisinsk invaliditet på 5% og sutur av menisk gir 1% varig medisinsk invaliditet.

Vi har derfor utbetalt 122 897 kroner i erstatning.

Foretaket mottok journal fra fastlege 22.12.23.

Utredet hadde samtale med forsikrede den 8.2.24. Fra referat:

Forsikrede ble spurt om hva som skjedde da hun fikk skadet venstre kne i 2022?

Forsikrede forklarte at kneet ble skadet i forbindelse med en 7-er kamp. Forsikrede løp på siden. Det kom en motspiller inn fra siden, og taklet henne på venstre side slik at kneet hennes gikk innover, mens foten stod igjen. Dette medførte at kneet røyk. Hun skjønnte ikke at kneet røyk da, og hun gikk med skaden en god stund.

Hun visste heller ikke at hun skulle ha meldt denne skaden på fotballforsikringen, for da ville fotballforsikringen ha dekt behandlingsutgiftene. Det tok et halvt år fra skaden oppstod til hun ble operert.

(...)

Forsikrede ble bedt om å beskrive hva som skjedde da hun skadet det høyre kneet den 28.04.23?

Sikrede forklarte at hun stod i mål. Hun skulle ta ballen, men så kom det en medspiller av henne, som gjør at ballen forandrer retning. Sikrede hadde allerede gjort en bevegelse, som gjør at hun at hun vrir kneet mens det står fast i gresset. Sikrede hørte at det knak, «poppet» i kneet, og da skjønnte hun at fikk en skade. Samme kveld meldte hun skaden til (annet foretak), så lenge de dekker behandlingsutgifter. Deretter var det samme prosessen, hvor forsikringen blant annet dekket MR av kneet.

Forsikrede ble gjort kjent med at hun i skademeldingen som selskapet mottok den 04.07.23, beskrev skaden på følgende måte:

Jeg spiller fotball i (sted) fotballklubb. Under fotballkampen 28. april var den situasjon ved mål hvor jeg skulle redde ballen. I det jeg skal redde ballen kommer en motspiller mot meg fra siden i stor fart og takler meg slik at jeg faller og vrir kneet. Jeg hører ekkel lyd fra kneet (høyre kne) og får voldsomme smerter Jeg ble bært av trener.

Forsikrede forklarte at hun oppfattet ikke at det kom en, men hun oppfatter ballen, også kom det en på siden hennes. Det skjer så fort, at forsikrede rekker å ta ballen før motspilleren rekker å treffe henne. Det er fortsatt i en hendelse på fotballen.

Forsikrede ble spurt om hun var keeper da hendelsen inntraff, og om hun til vanlig spiller keeper? Forsikrede svarte at hun er keeper, men da de spiller 7-er fotball får hun spille ute.

(...)

Forsikrede forklarte at hendelsen oppstod da de var under press fra motspillerne. Forsikrede stod foran mål.

Foran forsikrede stod det en angrepsspiller fra (motstanderlag) og en forsvarsspiller fra (eget lag). X som var motstander skjøt mot mål. Forsvarsspilleren header ballen, slik at ballen endrer retning og havner lengre ut mot høyre. Det kom en angrepsspiller til venstre for forsikrede, så hun følte at hun må kjappe seg ut om høyre for å ta ballen. Forsikrede stod klar for å gjøre et utfall, også endret ballen retning, og da endret forsikrede posisjon også med kneet, og det var da skaden oppstod. Det var flere spillere med i angrepet.

Forsikrede ble gjort kjent med at etter at Fremtind Forsikring utbetalte erstatning for skaden pålydende kr 122 897 den 17.11.23, mottok selskapet legejournal fra (fastlege) 22.12.23. Forsikrede forklarte at det først kjentes ut som kneet var ute av ledd, og hun håpte det, slik at det fikk minst mulig utfall av en skade, men så fikk hun MR av kneet ganske kjapt.

(...)

Forsikrede ble spurt om det er denne beskrivelsen av skaden som stemmer?

Forsikrede forklarte at det er den beskrivelsen der. Det at motspilleren kom ved siden av, og at hun oppfattet det samtidig. Det forsikrede tenker i ettertid, gjorde hun feil eller presset motstanderen henne til å gjøre feil. Det gikk veldig fort. Forsikrede husker så lite, fordi det var så mye smerter akkurat da det skjedde.

Forsikrede ble spurt om hun greide å trække på beinet?

Forsikrede svarte, ikke i det hele tatt. Hun greide å reise seg opp, og hun følte da at det falt litt på plass. Da kneet ble vridd tilbake, så gjorde det så ekkelt vondt at hun holdt på å kaste opp. Hun fikk hjelp til å gå litt etterpå. Hun greide å kjøre bil hjem etter kampen.

Forsikrede ble spurt om hvorfor hun i skademeldingen har opplyst at hun ble taklet av en motspiller, mens hun til fastlegen opplyste at skaden oppstod i forbindelse med at hun endret retning og skulle redde ballen.

Forsikrede ble spurt om hvorfor hun har to forskjellige forklaringer?

Forsikrede svarte at det vet hun ikke.

Forsikrede ble spurt om hun var redd for at hun ikke ville få dekket skaden, hvis hun opplyste at hun ikke hadde vært i fysisk kontakt med noen?

Forsikrede svarte at hun følte på en måte at det var noen som var med henne, så hun vet ikke om bare hun følte at det var den som dyttet henne.

Forsikrede ble spurt om motspilleren som kom fra siden var i fysisk kontakt med henne?

Forsikrede svarte at hun ikke tror at vedkommende var i fysisk kontakt med henne, så hun vet ikke hvorfor hun skrev fysisk kontakt.

(...)

Samtalen varte i ca. 14 minutter.

Foretaket mottok 12.2.24 skademelding forsikrede sendte til annet foretak om skaden 28.4.23, antakelig datert samme dag:

(Jeg er keeper) Skulle redde en ball vrir kneet mens foten står fast i bakken og hører en knaselyd fra knee. Oppstår en intens smerte i knee. Klarer ikke bevege det i det hele tatt. Etterhvert når jeg får satt meg på rompa| og opp på ve bein| så føles det ut som om kneet knaker tilbake og "faller" på plass og noe av den intense smerten gir seg delvis. Er fortsatt veldig smertefullt. Kan belaste det lett.

Foretaket avslo kravet 14.3.24 idet det la til grunn at:

(...) du med sterk grad av sannsynlighet bevisst har gitt selskapet uriktige opplysning om at du ble skadet etter en takling for å få utbetalt en erstatning fra selskapet som du måtte forstå du ikke var berettiget.

(...)

Det er påfallende at du overfor både fastlege og (forsikringsforetak med lisensforsikring) forklarer skadehendelsen som noe som ikke gir rett på erstatning, mens overfor Fremtind gis det en annen versjon av skadeårsak som gir dekning.

At du heller ikke kan forstå hvorfor du skrev dette underbygger etter Fremtind sitt syn at dette var en bevisst feilopplysning fra deg. Det vises her også til at du tidligere har hatt erfaring med forsikringsoppgjør og at du i anledning denne saken visste med tydelighet hvilke dekninger du hadde og hva disse ville kunne gi av erstatning for utgifter eller VMI. Det er således formodningen for seg at du var fullt ut klar over hva som skulle til for at denne skaden skulle gi deg en erstatning for VMI. (...)

Selskapet er etter dette av den oppfatning at du har gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, og at du forsto eller måtte forstå at dette kunne føre til at du fikk utbetalt en erstatning du ikke har krav på.

Foretaket avslo derfor kravet, og krevet tilbakebetalt utbetalt erstatning tilsvarende 5 % vmi. jf. fal. § 18-1. Foretaket sa også opp forsikredes øvrige dekninger i foretaket, jf. § 13-4.

Forsikrede klaget 19.4.24:

Etter skade hadde jeg så store smerter at jeg tok smertestillende midler, oxycontin. Jeg var traumatisert av smerter, men forsto at jeg hadde behov for å få tatt MR av kneet, og det var det eneste som sto i hodet på meg. Jeg meldte inn til fotballens forsikring i (annet foretak) samme kveld for å sette i gang prosessen.

På dette tidspunktet hadde jeg ikke tanker for hendelsesforløpet, og at det hadde vært kontakt med annen spiller, men bare at jeg hadde store smerter. Det var ikke i mine tanker at det var av betydning. Jeg ser i

ettertid at det var slurvete fra min side.

Da jeg jobber (arbeidsted) hvor jeg kjører (oppgaver) pasientene og går i mye trapper, noe jeg forsto var umulig nå, så henvendte jeg meg også til fastlegen samme kveld/natt via Helsenorge 29.04.2023 kl.00,41 for å få sykemelding.

Her beskrev jeg hvilke symptomer og plager jeg hadde. På dette tidspunktet tenkte jeg heller ikke på at jeg burde ha beskrevet forløpet til skaden da det ikke var relevant for sykmeldingen.

Etter operasjonen og når jeg var på bedringens vei meldte jeg inn skaden til Fremtind Forsikring AS. Der forklarer jeg hendelsesforløpet slik jeg opplevde og husket det.

Da jeg ble kontaktet av (foretaket) som ba om møte, ble jeg sjokkert da jeg i møte 08.02.2024 ble beskyldt for å ha kommet med uriktige opplysninger, og ble svar skyldig og usikker på meg selv, og at dette virkelig skjedde med meg. Jeg følte meg presset og ble stilt til veggs. Dette forekom som et avhør og jeg burde hatt med pårørende i møtet, noe som på forhånd ikke falt meg inn.

Jeg burde på forhånd ha fått informasjon om hensikten med møtet.

Forsikrede vedla uttalelse fra et vitne som var til stede ved hendelsen, og som beskrev at forsikrede ble dyttet bort av motspiller.

Foretaket fastholdt avgjørelsen 6.5.24, og bla:

Basert på bevisene i saken, mener Klageservice at du bevisst har gitt uriktige og ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret og at du forsto eller måtte forstå at dette kunne føre til at du fikk utbetalt en erstatning du ikke har krav på.

Fra forsikringsvilkårenes pkt. 3.1 om hva forsikringen omfatter:

Erstatning som følge av en ulykkesskade. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre og uforutsett fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som rammer forsikrede i forsikringstiden.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen involverte et sammenstøt. Det gikk fort, og alle detaljer er ikke klare. Til legen og fysioterapeut var hun opptatt av det medisinske/de plager hun hadde, og husker ikke om hun fortalte som mye om selve hendelsen og om sammenstøt. Hun var også preget av sterke smertestillende medisiner (Oxyconti). Om utredersamtalen fikk hun ikke noe varsel om hva samtalen skulle handle om, og hun følte seg overrumplet og svarte det hun trodde utreder ville høre.

Foretaket har i det vesentlige anført at saken er bedre egnet for de alminnelige domstolene med muntlige forhandlinger. Dersom Finansklagenemnda tar stilling til saken, anføres det at forsikrede bevisst ga uriktige opplysninger om hendelsen 28.4.23, for å få en erstatning hun måtte forstå hun ikke hadde krav på, jf. § 18-1. Det vises til skademeldingen, som avviker fra de tidsnære medisinske beskrivelser der det ikke ble opplyst noe om andre spillere og/eller kontakt med disse, men en vridning. I samtale med utreder erkjente forsikrede at det ikke var noen motspiller som taklet henne, og hun visste ikke hvorfor hun skrev det hun gjorde i skademeldingen. Det er videre sikker rett at selskapet kan kreve tilbakebetalt utbetalt erstatning, når erstatningskravet avslås etter fal. § 18-1 fjerde ledd.

Subsidiært anføres det at forsikrede ikke har sannsynliggjort at det var en ulykkeshendelse, og at foretaket i medhold av reglene om *condictio indebiti* kan kreve erstatningen tilbakebetalt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om forsikrede ga uriktige opplysninger i erstatningskrav under ulykkesdekningen og om foretaket i så fall kan avslå erstatning og si opp avtalene etter fal. § 18-1 fjerde og femte ledd, samt kreve tilbakebetaling av utbetalt erstatning. Saken reiser også spørsmål om hendelsen var en ulykke etter vilkårene.

Nemnda ser først på spørsmålet om foretaket kunne avslå kravet etter fal. § 18-1.

Etter fal. § 18-1 skal den forsikrede gi foretaket de opplysninger han har tilgjengelig for at foretaket kan ta stilling til forsikredes krav. Videre følger det av fjerde ledd at:

Den som ved skadeoppgjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som han eller hun vet eller må forstå kan føre til at det blir utbetalt erstatning han eller hun ikke har krav på, mister ethvert erstatningskrav mot forsikringsforetaket etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hending. (...)

Foretaket har bevisbyrden for at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger som forsikrede visste eller måtte forstå kunne føre til at det ble utbetalt erstatning som vedkommende ikke har krav på. Det følger av Rt-1989-689 at det må foreligge klar sannsynlighetsovervekt for svik, faktisk og rettslig. Foretaket må bevise at forsikrede handlet med nødvendig skyld, jf. Ot.prp. nr. 49 (1988-1989) s. 88, dvs. at foretaket må påvise et økonomisk motiv. Det følger videre av Rt-2000-59 (s. 66) at for at det skal kunne legges til grunn at det foreligger svik, må både vilkåret om at det ble gitt uriktige og ufullstendige opplysninger bevisst og at det ble gjort for å få til en forsikringsavtale eller en bedre avtale, være oppfylt. For begge vilkårene må det foreligge klar eller sterk sannsynlighetsovervekt.

Formuleringen "vet eller må forstå" innebærer ikke at det må foreligge vinnings hensikt, og det er således tilstrekkelig at det foreligger grov uaktsomhet, jf. FinKN-2016-080 og FinKN-2016-081. Selv om Rt-2000-59 gjaldt uriktige opplysninger ved tegning av forsikring, gjelder det samme beviskravet for vurderinger under fal. § 18-1 fjerde ledd, jf. bl.a. FinKN-2013-421.

Spørsmålet er etter dette om foretaket med klar sannsynlighetsovervekt har sannsynliggjort at forsikrede ga uriktige opplysninger bevisst som hun måtte forstå ville gi en uberettiget erstatning.

Nemnda har delt seg i et flertall og et mindretall.

Finansklagenemnda Persons flertall, leder og Bjønness, bemerker:

Det er på det rene at de første, og tidsnære, journalopplysningene ikke omtaler noe sammenstøt. Slik saken er opplyst har forsikrede gitt en klar forklaring på et hendelsesforløp til foretaket, som ikke er i samsvar med det som fremgår av journalene. Flertallet bemerker at journalene gjengir hvilke opplysninger helsepersonell har fått om skaden, og at det sentrale var en vridning i kneet, ikke hva som var årsaken til vridningen. Det forhold at helsepersonell har tatt med vridningstraume videre, uten å beskrive årsaken til vridningen, kan også være en konsekvens av at den umiddelbare foranledningen til vridningen ikke ble beskrevet innledningsvis, og at de senere notater delvis bygget på tidligere notater.

Når det gjelder referatet fra utredersamtalen, beskrev forsikrede blant annet at hun rakk å ta ballen før motspiller traff henne. Videre at hun avslutningsvis i samtalen skrev at hun mente hun følte et sammenstøt. På bakgrunn av beskrivelsene er det uklart hva som har skjedd, men dette må også leses i lys av spillet skjedde raskt, og at forsikrede ikke var forberedt på samtalen med utreder, som skjedde mer enn 10 måneder etter hendelsen. Ofte vil det kunne hefte en viss tvil der forsikrede er ung og at det er sannsynlig at hun kan ha følt seg presset og blitt usikker ved de konfrontasjoner utreder presentert henne for.

I lys av den strenge bevisbyrden etter fal. § 18-1 fjerde ledd, finner flertallet etter dette at foretaket ikke har sannsynliggjort at forsikrede med nødvendig skyld ga uriktige opplysninger i oppgjøret. Forsikrede gis på denne bakgrunn medhold i at det ikke kan legges til grunn at hun ga uriktige opplysninger i oppgjøret, jf. § 18-1 fjerde ledd.

Foretaket har subsidiært anført at hendelsen ikke var en ulykke etter vilkårene. Når foretaket har utbetalt erstatning, foreligger det ikke en rettslig interesse i å få dette spørsmålet vurdert alene.

Spørsmålet blir da om foretaket kan kreve utbetalt erstatning tilbakebetalt. Spørsmålet om tilbakebetaling av utbetalt erstatning reguleres ikke i loven, og må da vurderes på grunnlag av den ulovfestede reglen om oppgjørskorreksjon - *condictio indebiti*.

I HR-2021-2532-A (avsnitt 60) har Høyesterett formulert utgangspunktet for vurderingen slik:

Som det fremgår av Rt-1985-290 Birgo på side 294 er det "et grunnleggende trekk i læren om *condictio indebiti* at hvert tilfelle skal vurderes konkret og under hensyn til rimelighet". Det må derfor gjøres en helt konkret rimelighetsvurdering, hvor hensynet til at betaleren bør tillates å korrigere uriktige oppgjør – korreksjonshensynet – står mot hensynet til at mottakeren bør kunne anse oppgjøret avsluttet – oppgjørshensynet.

Hagstrøm, Obligasjonsrett (2011) s. 705 flg., går gjennom typiske relevante momenter ved vurderingen. Et moment er om partene var i aktsom god tro, et annet moment er hvem som er årsak til misforståelsen mht. forpliktelsen. Skyldes feilen en tredjemann, er det relevant hvem av partene som var nærmest til å ha ansvaret for dennes handlinger. Partenes profesjonalitet er videre relevant, jf. Rt-1995-1641, der mottaker var en profesjonell aktør "som ikke vil komme i vesentlig problemer ved en tilbakebetaling", sammenliknet med en forbruker der tilbakebetaling kan slå hardt ut. Er ytelsen lønn eller midler til livsopphold, skal det typisk mer til før et tilbakesøkningskrav kan vinne fram. Går det lengre tid før krav om tilbakebetaling fremmes, vil kravet svekkes sammenliknet med et krav som fremsettes raskt etter den uriktige betalingen.

Det er foretaket som krever penger tilbakebetalt, og utgangspunktet er at det er foretaket som har bevisbyrden for at vilkårene for dette er oppfylt. Dette må gjelde desto mer når foretaket er den klart sterkeste og profesjonelle part.

Foretaket har anført at saken ikke er egnet for nemndas rent skriftlige saksbehandling, og derfor bør avvises. Slik saken er opplyst, finner flertallet at det ikke kan legges til grunn at utbetalingen var uberettiget, og grunnvilkåret for å kreve tilbakebetaling er dermed ikke oppfylt. Det forhold at foretaket har utbetalt før det har fått innsyn i forsikredes journaler, taler i alle tilfelle mot å tillegge korreksjonshensynet avgjørende betydning.

Forsikrede må da gis medhold i at foretaket ikke kan kreve tilbakebetaling av erstatningen.

Når foretaket ikke gis medhold i at forsikrede ga uriktige opplysninger, har det ikke rett til å si opp forsikredes dekning, eller andre dekninger.

Mindretallet, Paulen, bemerker:

Etter mindretallets syn reiser saken bevismessige spørsmål som ikke er egnet for skriftlig saksbehandling. Saken må etter mindretallets syn av den grunn avvises. Det vises til vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 d) og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14, 1.ledd f).

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).